

Sygn. akt VI U 3103/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 sierpnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Janusz Madej

Protokolant st. sekr. sądowy Dorota Hańc

po rozpoznaniu w dniu 29 sierpnia 2013 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołań **W. S.**

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. :**

- z dnia 19 kwietnia 2012 r., znak: (...) - (...)

- z dnia 4 września 2012 r., znak: (...) - (...)

w sprawie: **W. S.**

przeciwko: **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych**

Oddziałowi w B.

o rentę

oddala odwołania.

Sygn. akt VI U 3103/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 19 kwietnia 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 26 marca 2012 r. odmówił W. S. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy powołując się na orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS stwierdził, że wnioskodawca nie udowodnił wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył ubezpieczony, wnosząc o przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. wniósł o jego odrzucenie wskazując, że nie wniesiono sprzeciwu od orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS.

Zarządzeniem z dnia 25 czerwca 2012 r. na podstawie art. 467 § 4 k.p.c. zwrócono akta sprawy organowi rentowemu w celu uzupełnienia materiału poprzez przeprowadzenie badań lekarskich przed organami lekarskimi ZUS w celu ustalenia dokładnej daty powstania całkowitej, a uprzednio częściowej niezdolności do pracy wnioskodawcy.

W wykonaniu powyższego organ rentowy zwrócił akta i podtrzymał dotychczasowe stanowisko stwierdzając w decyzji z dnia 4 września 2012 r. brak podstaw do przyznania prawa do renty. Organ rentowy powołał się na orzeczenie komisji lekarskiej ZUS z dnia 24 sierpnia 2012 r., którym ustalono istnienie całkowitej niezdolności do pracy od dnia 1 sierpnia 2011 r., przed tą datą nie stwierdzono istnienia częściowej niezdolności do pracy. Ubezpieczony nie udowodnił wymaganego stażu pracy, który na dzień 1 sierpnia 2011 r. wynosił 4 lata, 4 miesiące i 19 dni.

Od powyższej decyzji odwołał się ubezpieczony, który wnosil o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie prawa do renty. Natomiast organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie domagał się jego oddalenia powołując dotychczasową argumentację.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

W. S. ma 57 lat i z zawodu jest mechanikiem maszyn i urządzeń przemysłowych, ślusarzem konstrukcji stalowych. Nie pracuje od 28 sierpnia 2011 r. Posiada udokumentowany staż pracy w łącznym wymiarze 30 lat, 6 miesięcy i 6 dni, przy czym okresy składkowe wynoszą 26 lat i 3 miesiące.

Stosownie do treści art. 57 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm., dalej: „ustawa emerytalna”) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki: 1) jest niezdolny do pracy; 2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy; 3) niezdolność do pracy powstała w okresach, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2, pkt 3 lit. b, pkt 4, 6, 7 i 9, ust. 2 pkt 1, 3-8 i 9 lit. a, pkt 10 lit. a, pkt 11-12, 13 lit. a, pkt 14 lit. a i pkt 15-17 oraz art. 7 pkt 1-4, 5 lit. a, pkt 6 i 12, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów. Ostatniej przesłanki (powstanie niezdolności do pracy w określonym czasie) nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy. Jak wynika z art. 58 ustawy emerytalnej warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego, w myśl art. 57 ust. 1 pkt 2, uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie co najmniej 5 lat - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat (por. ust. 1 pkt 5). Okres ten powinien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy; do tego dziesięcioletniego okresu nie wlicza się okresów pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej lub renty rodzinnej, przy czym powyższa zasada nie ma zastosowania do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy wynoszący co najmniej 25 lat dla kobiety i 30 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy.

W myśl art. 12 ustawy emerytalnej niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu, przy czym za całkowicie niezdolną do pracy uznaje się osobę, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy, a częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Zgodnie natomiast z treścią art. 13 ust. 1 tej ustawy przy ocenie stopnia i przewidywanego okresu niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się: 1) stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, 2) możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne.

Odnosząc powyższe przepisy do okoliczności faktycznych niniejszej sprawy należy wskazać, że rozstrzygające znaczenie miała odpowiedź na pytanie, czy wnioskodawca spełnił wymogi stażowe, o których mowa w art. 57 i art. 58 ustawy emerytalnej. Kwestia niezdolności do pracy ubezpieczonego została ustalona w oparciu o dowód z opinii biegłych lekarzy sądowych z dziedziny psychiatrii, psychologii, medycyny pracy, onkologii, którzy w opinii z dnia 21 maja 2013 r. stwierdzili, że W. S. jest trwale, całkowicie niezdolny do pracy od dnia 5 sierpnia 2011 r. Przyczyną niezdolności jest choroba nowotworowa, którą rozpoznano w badaniu USG przeprowadzonym dnia 5 sierpnia 2011 r. Z uwagi na wielkość guza, odczuwane w związku z tym dolegliwości (ból, ucisk), można zdaniem

biegłych stwierdzić, że orzekany był już przed tym dniem częściowo niezdolny do pracy od sierpnia 2010 r. Jednakże dostarczona dokumentacja medyczna nie pozwala na ustalenie niezdolności do pracy, choćby częściowej, przed tą datą. Biegli nie zgodzili się ze stanowiskiem organów orzeczniczych ZUS, przy czym podstawą uznania niezdolności do pracy były te same dowody, którymi dysponował organ rentowy w postępowaniu administracyjnym. W ocenie Sądu kwestia stanu zdrowia ubezpieczonego została we wskazanej opinii biegłych dostatecznie wyjaśniona i nie budzi wątpliwości rzetelność, prawidłowość metodologiczna i jednoznaczność sformułowanych w niej wniosków. Podzielić należy stanowisko Sądu Najwyższego zawarte w wyroku z dnia 15 lutego 1974r. (sygn. II CR 817/73), iż do dowodu z opinii biegłego nie mogą mieć zastosowania wszystkie zasady prowadzenia dowodów, a w szczególności art. 217 § 1 k.p.c. Jeżeli zatem Sąd uzyskał od biegłych wiadomości specjalne niezbędne do merytorycznego i prawidłowego orzekania, to nie ma potrzeby żądania ponowienia lub uzupełnienia tego dowodu (por. wyroku Sądu Najwyższego z dnia 10 września 1999r. sygn. II UKN 96/99, z dnia 6 marca 1997r. II UKN 23/97, z dnia 21 maja 1997r., II UKN 131/97, z dnia 18 września 1997r., II UKN 260/97). Dowód ten, jak podkreśla się w orzecznictwie, podlega ocenie Sądu przy zastosowaniu art. 233 § 1 k.p.c., na podstawie właściwych dla jej przedmiotu kryteriów zgodności z zasadami logiki i wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłego, podstaw teoretycznych opinii, a także sposobu motywowania oraz stopnia stanowczości wyrażonych w niej wniosków (zob. uzasadnienie postanowienia SN z dnia 7 listopada 2000r. I CKN 1170/98, uzasadnienie wyroku SN z dnia 15 listopada 2002r. V CKN 1354/00).

Niemniej jednak, jak to już wyżej wyjaśniono sama niezdolność do pracy, nawet całkowita, nie przesądza jeszcze uprawnień rentowych, gdyż ustawa emerytalna ustanawia ponadto określone przesłanki stażowe. Tych warunków ubezpieczony nie spełnia, ponieważ nie udowodnił 5-letniego okresu składkowego i nieskładkowego, który powinien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy; do tego dziesięcioletniego okresu nie wlicza się okresów pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej lub renty rodzinnej, przy czym powyższa zasada nie ma zastosowania do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy wynoszący co najmniej 25 lat dla kobiety i 30 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy. Ubezpieczony jest całkowicie niezdolny do pracy, ale nie posiada 30 letniego okresu składkowego. Dlatego winien udowodnić 5 letni okres składkowy i nieskładkowy w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy. Jak wskazano w piśmie procesowym organu rentowemu (k. 31 akt sądowych), czego nie kwestionował ubezpieczony (k. 73 akt sądowych), w przypadku wnioskodawcy co najmniej częściowa niezdolność do pracy winna powstać na dzień 21 czerwca 2003 r. Tylko bowiem w dziesięcioleciu od 21.06.1993 do 21.6.2003 ubezpieczony spełniłby wymagany warunek 5-letniego okresu składkowego i nieskładkowego. Jak jednak podano już wyżej, nie jest możliwe stwierdzenie istnienia częściowej niezdolności do pracy przed sierpniem 2010 r. w oparciu o przedłożoną przez ubezpieczonego dokumentację lekarską. W oparciu o powyższe przyjąć zatem należało, że ubezpieczony nie udowodnił wymaganego 5-letniego okresu składkowego i nieskładkowego. Stanowisko organu rentowego jest więc prawidłowe.

Mając na względzie powyższą argumentację Sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołania od zaskarżonych decyzji organu rentowego.